

#nuoretmyös – miten Z-sukupolvi määrittelee journalismin uudestaan ja haastaa valtamedian muutokseen?

#Nuoretmyös-hankkeessa Demin toimitus ja nuoret kehittivät tulevaisuuden toimintamalleja media-alalle. Tavoitteena oli selvittää, miten saadaan Z-sukupolven ääni kuuluviin ja tehdään samalla journalismista relevanttia nuorten kohderyhmälle. Yhteistyökumppaneita olivat Jyväskylän yliopisto ja Erätauko-säätiö.

Lähtökohtana nuorten muuttuva suhde mediaan

Digitaaliseen maailmaan syntyneiden, noin 1995–2010 syntyneiden nuorten mediankäyttötavat poikkeavat radikaalisti aiemmista ikäluokista. Lisäksi Z-sukupolven tavat vaikuttaa ja osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ovat niin uudenlaisia, että niitä ei aina tunnisteta.

Journalistinen media ei tavoita nuoria yhtä hyvin kuin ennen. Perinteinen media on uuden haasteen edessä, sillä tämä on ensimmäinen sukupolvi, joka ei ole tottunut olemaan vain sisällön vastaanottaja – nuoret haluavat osallistua. Tutkitusti nuoret kokevat, ettei heidän äänensä tai nuoria kiinnostavat näkökulmat pääse kuuluviin perinteissä mediassa.

#Nuoretmyös-hanke lähti etsimään vastausta seuraaviin kysymyksiin: Miten nuoret itse näkevät ja määrittelevät median? Millainen journalismi on nuorille edelleen relevanttia? Millaisia uusia tapoja Z-sukupolvella on osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun nykyisessä mediaympäristössä?

Metodina co-creation

Hankkeen ytimessä oli pilotoida tapoja, joilla nuoret saavat äänensä kuuluviin ja voivat osallistua median tekemiseen ja kehittämiseen omista lähtökohdistaan ammattijournalistien tukemana. Käytännössä iso osa Demin journalistisista jutuista ja somesisällöistä tuotettiin vuorovaikutuksessa yleisön kanssa. Osana toimitusprosessia testattiin ja hiottiin uudenlaisia tapoja tehdä mediaa, ja parhaat toimintamallit esitellään a-lehdet.fi/nuoretmyos-sivustolla.

Freelancesuhteessa A-lehtiin juttuja teki yli kaksikymmentä Demin kohderyhmään kuuluvaa nuorta. Lisäksi tuhannet nuoret osallistuivat yleisölähtöiseen ideointiin ja vuorovaikutteisten sisältöjen tuottamiseen sosiaalisessa mediassa.

Tietoa kerättiin #nuoretmyös-tutkimuskyselyllä, joka suunniteltiin Jyväskylän yliopiston tutkijoiden kanssa. Sen painopisteitä olivat nuorten suhde journalismiin ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Hankkeen rinnalla tutkijatohtori Niina Sormanen teki akateemisista tutkimusta analysoimalla Demin Instagram-yhteisöä, ja Demi.fi-keskustelupalstan analysointi on vielä kesken.

Näkökulmia syvennettiin myös Erätauko-keskustelussa, johon osallistui nuoria, nuorisoalan ammattilaisia sekä median edustajia. Erätauko-metodia hyödynnettiin myös journalistisen ideoinnin välineenä.

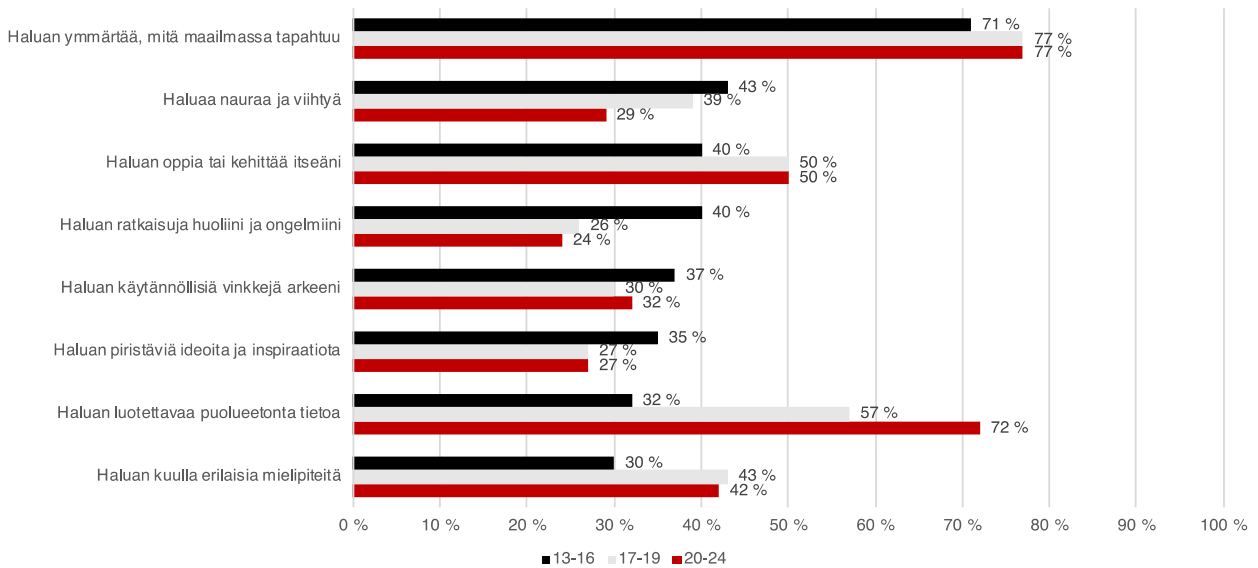
Kyselyn tuloksiin tulee suhtautua suuntaa antavina. Vaikka kyselyyn vastasi 1597 13–24-vuotiasta nuorta, vastaajajoukko ei ollut akateemisilla kriteereillä kansallisesti eikä sukupuolellisesti edustava.

Havainnot nuorten suhteesta journalismiin ja osallistumiseen

Suosituimmat somekanavat, kuten WhatsApp ja YouTube, tavoittavat lähes koko ikäryhmän, mutta on suuri joukko nuoria, joiden elämässä journalistisella medialla ei ole roolia jokapäiväisessä arjessa. Moni seuraa niitä uutisia, joita kaverit ja tutut sattuvat jakamaan. Vaikka iso osa nuorista arvostaa toimittajia, se ei näytä motivoivan sankoin joukoin journalismin pariin. Vain iltapäivälehtien digiversiot onnistuivat tavoittamaan yli puolet vastaajista viikoittain. Nuoret pitivät tärkeimpänä mediana Yle.fi-sivustoa.

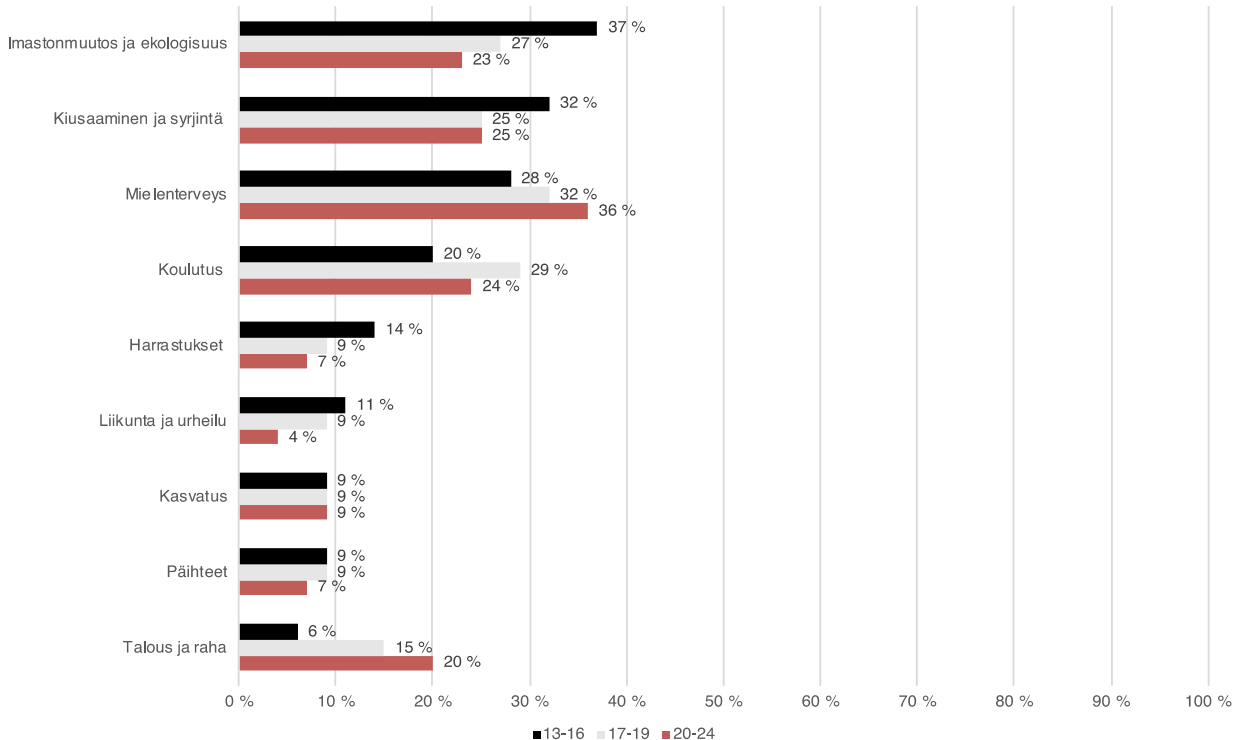
Z-sukupolven suurin toive perinteiselle medialle on, että joku auttaa ymmärtämään, mitä maailmassa tapahtuu. 17–24-vuotialla korostuu myös tarve luotettavalle ja puolueettomalle tiedolle. Tärkeää nuorille on oppiminen ja itsensä kehittäminen sekä mahdollisuus nauraa ja viihtyä median parissa. 13–16-vuotiaat haluavat muita enemmän ratkaisuja huoliinsa ja ongelmiinsa. Globaalit teemat kiinnostavat nuoria yhtä paljon kuin kotimaan aiheet.

Toiveet perinteisen median sisällöille

Perinteiseen mediaan kaivataan lisää nuorten näkökulmia. Alle joka viides vastaaja kokee, että nuorten ääni kuuluu mediassa hyvin. Sekä ikään että vähemmistöihin liittyvä moniäänisyys nousee merkitykselliseksi. Samaistumisen kokemus kasvattaa kiinnostusta journalismiin ja helpottaa ymmärtämistä – siitä tulee tunne, että tämä juttu on suunnattu minulle. Eniten nuorten näkökulmia kaivataan seuraaviin aiheisiin: ilmastonmuutos ja ekologisuus, kiusaaminen ja syrjintä, mielenterveys ja koulutus.

Mistä aiheista mediassa pitäisi puhua enemmän nuorten näkökulmasta?

Kyselyihin ja gallupeihin vastaaminen oli yleisin tapa ottaa kantaa itselle tärkeään asiaan. Muiden julkaisemien somesisältöjen kommentointi sekä keskusteluun osallistuminen somessa oli tuttua noin joka kolmannelle vastaajalle. Yläkouluikäiset suosivat kantaa ottamisen välineenä Snapchat storyja ja Instagram storyja.

Nuorten kiinnostus osallistua median tekemiseen vaihtelee paljon. Suosituin osallistumisen muoto on mielipiteen kertominen esimerkiksi kyselyissä. Nuoret suosivat muitakin helppoja osallistumisen tapoja, kuten sisältöihin vaikuttamista äänestämällä. Vain alle kymmenen prosenttia kyselytutkimuksen vastaajista oli kiinnostunut itse tekemään juttuja. Kolmannes ei pitänyt mitään ehdolla olevia osallistumismahdollisuuksia tärkeinä. Hekin hyötyvät muiden nuorten osallistumisesta kiinnostavien ja samaistuttavien sisältöjen muodossa.

Työkaluja tulevaisuuden journalismiin

#Nuoretmyös-hankkeessa löydettiin kolme keskeistä avaintekijää siihen, miten journalismi voi puhutella paremmin tulevaisuuden yleisöjä. Näyttää siltä, että vuorovaikutuksen, moniäänisyyden ja saavutettavuuden merkitys kasvavat. Nämä kolme ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa. Jotta vuorovaikutus onnistuu, journalistin pitää saavuttaa yleisöt oikeissa kanavissa. Moniäänisyyttä taas syntyy harvoin ilman vuorovaikutusta.

- **Saavutettavuus.** Löytyykö journalismi niistä somekanavista, joissa nuoret viettävät aikaansa? Seurataanko toimituksissa sitä yhteiskunnallista keskustelua, joka tapahtuu nuorten suosimilla alustoilla? Kiinnostavuus syntyy osaksi siitä, että ollaan oikeissa kanavissa. Monet somealustat haastavat toimittajat muotoilemaan jutut tiiviiksi, visuaalisiksi, vuorovaikutteisiksi – sellaisiksi, että niiden parissa voi viihtyä. Sosiaalinen media ei ole vain juttujen puffaamista varten. *Case-esimerkki:* [Esitä minulle kysymys – osallistavaa journalismia Instagram storyssa | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- **Vuorovaikutus.** Huomioidaanko juttujen ideoinnissa ja näkökulmien valinnoissa nuorten yleisöjen tarpeet ja arki? Tarjoaako journalismi myös keskusteluavauksia eikä vain yksisuuntaisia monologeja? Yleisölähtöinen ideointi auttaa valitsemaan kiinnostavat näkökulmat, ja vuorovaikutteiset sisällöt sitouttavat. *Vinkit käytännön työhön:* [Innostu vuorovaikutuksesta yleisön kanssa – se on paras tapa luoda sitouttavia mediasisältöjä | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)

- **Moniäänisyys ja samaistuttavuus.** Huomioiko journalismi nuorten näkökulmat? Näkyykö yhteiskunnan moninaisuus toimittajien tekemissä valinnoissa? Eihän yksittäinen nuori joudu edustamaan koko sukupolveaan? Kuulluksi tulemisen kokemus ja moniäänisyys voivat kasvattaa luottamusta journalismiin ja vahvistaa osallisuutta yhteiskuntaan. Case-esimerkki: [Keskustelu rikkoo toimitusten kuplat – Erätauko-dialogi toi esiin nuorten äänet | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)

Caset #nuoretmyös

- [Asiantuntijuus 2.0 – Lääkäriin Q&A-videot rikkovat tabuja | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- [Esitä minulle kysymys – osallistavaa journalismia Instagram storyssa | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- [Monivaiheinen osallistuminen – näin Demi-kalenteri tehtiin yhdessä nuorten kanssa | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- [Demin TikTokissa nuoret tekevät sisältöä nuorille – näin luodaan uskottava TikTok-tili | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- [Keskustelu rikkoo toimitusten kuplat – Erätauko-dialogi toi esiin nuorten äänet | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)

Muut artikkelit #nuoretmyös

- [Nuoret kertovat: mikä tekee mediasisällöstä kiinnostavaa? | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- [Somekanavat sekä perinteinen media – nuorten mediankäyttö lukuina | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- [Mihin toimittajia tarvitaan tulevaisuudessa? | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- [Mitä vastaan, kun minulta kysytään, mikä nuoria kiinnostaa? | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- [Kuinka hyvin tunnet Z-sukupolven? Testaa tietosi! | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- [Innostu vuorovaikutuksesta yleisön kanssa – se on paras tapa luoda sitouttavia mediasisältöjä | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)
- [Zetapodi on podcast nuorista, jotka muuttavat maailman - Kuuntele kaikki jaksot tästä | A-lehdet \(a-lehdet.fi\)](#)

Lue lisää: a-lehdet.fi/nuoretmyos

Työryhmä muodostivat A-lehtien nuorten medioiden tiimi 2020: digitaalisen median tuottaja Viivi Aaltovesi, päätoimittaja Päivi Lehtomurto, nuorten medioiden johtaja Anni Lintula, toimittajaharjoittelija Roosa Niskanen, tuottaja Roosa Oksanen, somestrategi Essi Rundgren, sisältöpäällikkö Aino Salonen ja AD Eeva Värtö.